

Sadarbības līgums

Latvijas Republikas Ministru kabinetu veidojošo

13. Saeimas frakciju sadarbības līgums

2019. gada 23.janvārī

Latvijas Republikas 13. Saeimā ievēlētās:

partiju apvienības "Jaunā Vienotība" (JV), politiskās partijas "KPV LV" (KPV), Jaunās konservatīvās partijas (JKP), partiju apvienības "Attīstībai/Par!" (AP!), Nacionālās apvienības "Visu Latvijai!" – "Tēvzemei un Brīvībai/LNNK" (NA) frakcijas (visas kopā un katra atsevišķi turpmāk – sadarbības partneri/sadarbības partneris), uzņemoties atbildību par Saeimas un Ministru kabineta darbību, vienojas:

Izveidot kopīgu Ministru kabinetu šādā sastāvā:

Ministru prezidents – Arturs Krišjānis Kariņš (JV)

Ministru prezidenta biedrs, aizsardzības ministrs – Artis Pabriks (AP!)

Ministru prezidenta biedrs, tieslietu ministrs – Jānis Bordāns (JKP)

ārlietu ministrs – Edgars Rinkēvičs (JV)

ekonomikas ministrs – Ralfs Nemiro (KPV)

finanšu ministrs – Jānis Reirs (JV)

iekšlietu ministrs – Sandis Ģirģens (KPV)

izglītības un zinātnes ministre – Ilga Šuplinska (JKP)

kultūras ministre – Dace Melbārde (NA)

labklājības ministre – Ramona Petraviča (KPV)

vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs – Juris Pūce (AP!)

satiksmes ministrs – Tālis Linkaits (JKP)

veselības ministre – Ilze Viņķele (AP!)

zemkopības ministrs – Kaspars Gerhards (NA)

Lai nodrošinātu demogrāfijas politikas straujāku attīstību, atbildību par šo jomu uzņemas Nacionālās apvienības pārstāvis Imants Parādnieks,

lai nodrošinātu efektīvu, stabilu un profesionālu Ministru kabineta darbu līdz 13. Saeimas pilnvaru termiņa beigām,

lai nodrošinātu Deklarācijas par Ministru kabineta iecerēto darbību un no tās izrietošā rīcības plāna izpildi,

lai nodibinātu koleģiālus, konstruktīvus un saliedējošus sadarbības un līdzsvara mehānismus 13. Saeimā ievēlēto frakciju sadarbībā,

lai izvairītos no negatīvajām sekām, pie kurām varētu novest sadarbības partneru savstarpēji nesaskaņota rīcība vai centieni dominēt pār citiem partneriem,

ar šo puses vienojas par ētiskajiem standartiem sadarbības partneru darbā, lēmumu saskaņošanas procedūrām, savstarpējo atbildību, pienākumiem un tiesībām.

I. Vispārīgie principi

1.1. Sadarbības partneriem jāievēro vispārpieņemtās ētikas normas – savstarpēja cieņa, uzticība, koleģialitāte un godprātības princips. Šīm normām jāvalda ne tikai Ministru kabineta savstarpējā sadarbībā, bet arī attiecībās ar pilsonisko sabiedrību, medijiem un politisko opozīciju. Ministru kabinetam ar savu labo piemēru ir jārāda vienotības paraugs – jāmazina gan sabiedrības sašķeltība, gan plaša starp varu un sabiedrību.

1.2. Sadarbības partneriem jāuzņemas solidāra atbildība par to, lai Ministru kabineta lēmumi tiktu izsmēļoši, atklāti un racionāli pamatoti un argumentēti sabiedrībai un medijiem.

1.3. Atklātība un rūpes par visu Ministru kabineta lēmumu izsmēļošu atspoguļošanu un izskaidrošanu ir katra Ministru kabineta locekļa pienākums.

1.4. Katram sadarbības partnerim jāuzņemas atbildība par tā izvirzīto ministru atbilstību augstākajiem morāles standartiem, kā arī uzticību demokrātijas principiem.

1.5. Ministru kabinetu veidojošie sadarbības partneri uzņemas solidāru atbildību par Ministru kabineta darba rezultātiem.

1.6. Ministru kabinets nodrošina pēctecības principu un atbildību par iepriekšējo Ministru kabinetu veiksmīgi iesākto darbu turpināšanu.

1.7. Ministru kabinetu veidojošie sadarbības partneri atbalsta un veicina Ministru kabineta, savu kolēģu un partneru darbu un centienus Latvijas valsts labā, kas noteikti Deklarācijā par Ministru kabineta iecerēto darbību.

1.8. Ministru kabinetu veidojošo politiķu – Ministru prezidenta un ministru – pienākums ir paust vienotu nostāju visos Ministru kabineta saskaņotajos ārpolitikas jautājumos.

II. Sadarbības noteikumi

2.1. Atbildības jomas Ministru kabinetā ir noteiktas pēc paritātes principa, un darbs notiek solidāri. Ierosināt ministru skaita un proporciju izmaiņas var vienīgi Ministru prezidents.

2.2. Sadarbības un koordinētas rīcības nodrošināšanai regulāri tiek rīkotas politisko partiju pārstāvju Sadarbības sanāksmes. Sadarbības sanāksmes izsludina un vada Ministru prezidents, un tajās piedalās divi katra sadarbības partnera pilnvaroti pārstāvji. Sadarbības sanāksmēs tiek diskutēti jautājumi, kuri ietilpst Saeimas vai Ministru kabineta kompetencē, vai jautājumi, kuru izskatīšanu pieprasa Ministru prezidents vai kāds no sadarbības partneriem.

2.3. Sadarbības sanāksmes sasauc pirms Ministru kabineta sēdēm, taču ne retāk kā vienu reizi nedēļā. Sadarbības sanāksmēs pēc Ministru prezidenta vai sadarbības partneru uzaicinājuma atsevišķu darba kārtības jautājumu izskatīšanā var piedalīties ministri, Saeimas deputāti, parlamentārie sekretāri, Ministru prezidenta padomnieki un ministru padomnieki un sadarbības partneru aicinātās personas. Nav pieļaujams, ka šajās sanāksmēs piedalās personas, kurām nav saistības ar izskatāmo jautājumu.

2.4. Sadarbības sanāksmes vada un to darba kārtību nosaka Ministru prezidents, viņa prombūtnē – Ministru prezidenta biedrs vai Ministru prezidenta pilnvarots Ministru kabineta loceklis. Sadarbības partneri vienu darba dienu iepriekš tiek iepazīstināti ar darba kārtību un nepieciešamo informāciju par izskatāmajiem jautājumiem.

2.5. Sadarbības sanāksmes izvirza politiskas rekomendācijas, pamatojoties uz vienprātības principu. Ja vienošanos nav iespējams panākt, Ministru prezidentam ir pienākums veidot Attīstības komiteju jautājuma atrisināšanai tā Ministru kabineta locekļa vadībā, kura kompetencē ir izskatāmais jautājums. Attīstības komitejas darbu reglamentē sadarbības partneru apstiprināts nolikums.

2.6. Sadarbības partneris var lūgt atlikt jautājuma izskatīšanu uz nedēļu, izņemot šā līguma 5.2.2. apakšpunktā minētos jautājumus.

2.7. Tikai un vienīgi pamatojoties uz sadarbības partneru vienprātības principu, var izlemt jautājumus par grozījumiem Satversmē, par grozījumiem Pilsonības likumā, izņemot šā līguma 2.8.1. apakšpunktā minēto gadījumu, par likumiem, kas skar valsts budžetu vai budžeta tiesības, kā arī tādus grozījumus likumos, kas regulē valodas lietojumu, pasliktinot latviešu valodas situāciju, vai ir pretrunā ar valsts eiroatlantiskā kursa nemainību.

2.8. Sadarbības partneri respektē cits cita tiesības virzīt likumprojektus un tiesības balsot atšķirīgi šādos jautājumos:

- 2.8.1. pilsonības piešķiršana Latvijā dzimušajiem nepilngadīgajiem nepilsoņu bērniem;
- 2.8.2. nelaulāto dzīvesbiedru tiesību paplašināšana;
- 2.8.3. Kopdzīves likums;
- 2.8.4. holokausta rezultātā zudušo Latvijas ebreju kopienu īpašuma tiesību restitūcija un kompensācija;
- 2.8.5. Eiropas Padomes Konvencijas par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu ratifikācija.

2.9. Sadarbības sanāksmes sēdes tiek protokolētas. Ja līdz nākamajai Sadarbības sanāksmei ir saņemti kāda sadarbības partnera rakstveida iebildumi, tie tiek izskatīti nākamajā sēdē, ja iebildumu nav, – tad protokols tiek uzskatīts par saskaņotu.

2.10. Lai izskatītu jaunas politiskas iniciatīvas vai nozaru reformas, par kuru īstenošanas mehānismiem sadarbības partneru vidū nav vienprātības, Ministru prezidents attiecīgo jautājumu virza izskatīšanai Attīstības komitejā.

III. Sadarbības partneru frakciju un pie frakcijām piederošo deputātu tiesības

3.1. Sadarbības partnera frakcijai ir tiesības tikties ar Ministru prezidentu ne vēlāk kā 48 stundu laikā pēc sadarbības partnera rakstveida lūguma.

3.2. Ja Ministru prezidents motivēti pieprasa kāda ministra atkāpšanos vai arī ministrs atkāpjas pēc savas iniciatīvas, vai Saeima izsaka neuzticību ministram, attiecīgais sadarbības partneris var izvirzīt nākamo ministra amata kandidātu.

3.3. Sadarbības partneris ir tiesīgs atsaukt sevis virzītu Ministru kabineta locekli un deleģēt tā vietā nākamo kandidātu, saskaņojot to ar Ministru prezidentu.

3.4. Ja kāds no sadarbības partnera frakcijas deputātiem nav balsojis par uzticības izteikšanu Ministru kabinetam vai Ministru kabineta izstrādāto gadskārtējo valsts budžeta projektu, tiek pieņemts, ka attiecīgais deputāts nav uzskatāms par sadarbības partnera frakcijai piederošu deputātu šā līguma izpratnē.

IV. Sadarbības partneru frakciju un pie frakcijām piederošo deputātu pienākumi

4.1. Veicināt Ministru kabineta iesniegto likumprojektu izskatīšanu Saeimas komisijās un pieņemšanu Saeimā.

4.2. Vērtēt pēc būtības opozīcijas iesniegtos likumprojektus, lēmumprojektus, patstāvīgos priekšlikumus vai priekšlikumus likumprojektu skatīšanas gaitā un gadījumā, ja opozīcijas sagatavotais ierosinājums gūst sadarbības partnera frakcijas atbalstu, rosināt tā iekļaušanu izvērtēšanai Sadarbības sanāksmē. Neatbalstīt iesniegtos likumprojektus, lēmumprojektus, patstāvīgos priekšlikumus vai priekšlikumus likumprojektu skatīšanas gaitā, ja tie ir pretrunā ar Deklarāciju par Ministru kabineta iecerēto darbību.

4.3. Vērtēt pēc būtības opozīcijas deputātu pieprasījumus un gadījumā, ja opozīcijas iesniegtie pieprasījumi gūst sadarbības partnera frakcijas atbalstu, rosināt to iekļaušanu izvērtēšanai Sadarbības sanāksmē pirms izskatīšanas Saeimas sēdē. Neierosināt un neatbalstīt deputātu pieprasījumus, ja tie ir pretrunā ar Deklarāciju par Ministru kabineta iecerēto darbību.

4.4. Neierosināt un neatbalstīt Saeimas lēmumprojektu par neuzticības izteikšanu Ministru kabinetam, Ministru prezidentam vai kādam no ministriem.

4.5. Neierosināt deputātu jautājumu uzdošanu Ministru prezidentam vai ministram, izņemot gadījumus, ja atbilde uz jautājumu iesnieguma formā nav saņemta 20 (divdesmit) dienu laikā.

4.6. Vērtēt pēc būtības opozīcijas aicinājumus sarīkot tautas nobalsošanu, aicinājumus Valsts prezidentam neizsludināt kādu likumu, aicinājumus veidot parlamentārās izmeklēšanas komisiju, kā arī parakstīt pieteikumu lietas iesniegšanai Satversmes tiesā. Ja opozīcijas aicinājums gūst sadarbības partnera frakcijas atbalstu, rosināt tā izvērtēšanu Sadarbības sanāksmē.

4.7. Rakstiski informēt pārējos sadarbības partnerus un Ministru prezidentu par iecerētu ministra atsaukšanu vismaz vienu nedēļu pirms šāda lēmuma galīgās pieņemšanas.

4.8. Rakstiski informēt pārējos sadarbības partnerus un Ministru prezidentu vismaz vienu nedēļu pirms lēmuma galīgās pieņemšanas par nodomu izstāties no Ministru kabineta vai neatbalstīt Ministru kabineta sastādīto budžetu vai budžeta grozījumus.

4.9. Ministru kabinetu veidojošo frakciju vadītāju pienākums ir saskaņot Sadarbības sanāksmē Ministru kabinetu veidojošo frakciju deputātu komandējumu grafiku, lai nodrošinātu nepieciešamo pozīcijas deputātu balsu skaitu Saeimas sēdēs.

V. Ministru prezidenta tiesības un pienākumi

5.1. Ministru prezidentam ir šādas no šā līguma izrietošas tiesības:

5.1.1. iekļaut Sadarbības sanāksmes darba kārtībā steidzamus jautājumus, rakstiski informējot frakciju vadītājus ne vēlāk kā četras stundas iepriekš;

5.1.2. izteikt publiskus, argumentētus brīdinājumus atsevišķiem ministriem par neapmierinošu darbu no profesionālā viedokļa, iepriekš par to brīdinot attiecīgo ministru;

5.1.3. pieprasīt jebkura sadarbības partnera izvirzītā ministra demisiju, ja viņš ir zaudējis uzticību, kā arī gadījumā, ja konkrētās personas darbs nav atbilstošs no profesionālās kvalitātes viedokļa un ja minētais sadarbības partneris nepilda tās saistības, ko uzņēmis ar šo vienošanos, un nespēj nodrošināt Deklarācijā par Ministru kabineta iecerēto darbību noteikto prioritāšu un apstiprinātajā Valdības rīcības plānā noteikto uzdevumu izpildi viņa vadītajā ministrijā, vai arī ministrs ar savu rīcību apzināti ir kaitējis valsts starptautiskajai reputācijai.

5.2. Ministru prezidentam ir šādi no šā līguma izrietoši pienākumi:

5.2.1. respektēt Sadarbības sanāksmēs pieņemtās politiskās rekomendācijas;

5.2.2. steidzamu papildu jautājumu iekļaušanu Ministru kabineta sēdes darba kārtībā pieļaut vienīgi gadījumā, ja tie attiecas uz Nacionālajām pozīcijām starptautiskajās organizācijās vai iespējamiem *force majeure*;

5.2.3. ja visi viena sadarbības partnera deleģētie klātesošie ministri Ministru kabineta sēdē pauž vienotu nostāju pret kāda lēmuma pieņemšanu, Ministru prezidents atliek lēmuma pieņemšanu uz nedēļu un izskata jautājumu Sadarbības sanāksmē pirms jautājuma atkārtotas izskatīšanas Ministru kabineta sēdē;

5.2.4. informēt sadarbības partnerus par nodomu atbrīvot ministru, savu demisiju vai citām izmaiņām Ministru kabineta sastāvā ne mazāk kā 48 stundas pirms šāda lēmuma juridiskas noformēšanas un šajā laikposmā tikties ar jebkuru sadarbības partneri pēc tā pieprasījuma;

5.2.5. informēt ministrus ne mazāk kā vienu darba dienu iepriekš par jautājumiem, kuri skar attiecīgo ministru kompetenci un kurus izskatīs Sadarbības sanāksmē, ja vien tas nav Ministru kabineta vai Saeimas darba kārtības jautājums;

5.2.6. izturēties objektīvi pret visiem sadarbības partneriem un sekot, lai tie ievērotu šīs vienošanās nosacījumus;

5.2.7. atbrīvot ministru no amata ne vēlāk kā 7 (septiņas) dienas pēc tam, kad sadarbības partneris, kas ieteicis šo ministru, rakstveidā paziņojis par ministra atsaukšanu;

5.2.8. ja ministrs atkāpies vai atbrīvots no amata, Ministru prezidents, izdodot rakstveida rīkojumu par ministra atbrīvošanu no pienākumu pildīšanas, paredz, ka ministrs turpina pildīt savus pienākumus ne ilgāk kā 7 (septiņas) dienas pēc rīkojuma pieņemšanas dienas.

VI. Nobeiguma noteikumi

6.1. Šī vienošanās ir publisks dokuments, un tā ir saistoša vienīgi kopā ar Deklarāciju par Ministru kabineta iecerēto darbību.

VII. Paraksti

Partiju apvienība "Jaunā Vienotība"

Ministru prezidenta amata kandidāts

un

Partiju apvienības vārdā

Arturs Krišjānis Kariņš

Saeimas frakcijas vārdā

Ainars Latkovskis

Politiskā partija "KPV LV"

Partijas vārdā

Artuss Kaimiņš

Saeimas frakcijas vārdā

Atis Zakatistovs

Jaunā konservatīvā partija

Partijas vārdā

Jānis Bordāns

Saeimas frakcijas vārdā

Juta Strīķe

Partiju apvienība "Attīstībai/Par!"

Partijas vārdā

Juris Pūce

Saeimas frakcijas vārdā

Daniels Pavļuts

Nacionālā apvienība

"Visu Latvijai!"– "Tēvzemei un Brīvībai/LNNK"

Partijas vārdā

Raivis Dzintars

Saeimas frakcijas vārdā

Ināra Mūrniece